

1½ – 2 hod., celkem 6 – 7½ hodiny, což by urychlilo manévry mostovými soupravami asi o polovinu času.

Tento způsob zabezpečuje včasný přísun přepravních prostředků k řece, odstraňuje těžkosti přesunu dlouhých pochodových proudů s mostovým materiálem na čele útočících vojsk a umožňuje podle potřeby i změnu plánovaných přepravišť. Účelnost tohoto způsobu vyniká zvláště v případech, kdy nebude možno pro nedostatek mostových souprav včas tyto uvolnit z předcházející vodní překážky, nebo při nedostatku komunikací k provedení rychlého manévru mostovkami.

Moderní mostové soupravy jsou již přizpůsobeny k přepravě vzduchem, zbývá proto pro tyto úkoly zabezpečit i dopravní prostředky střední únosnosti.

Útočný boj v horském a zalesněném terénu

(VM čís. 2/1963)

Podplukovník Jaroslav Šebek

Autor se v článku zabývá některými problémy útočného boje v horském zalesněném terénu. Zvláštní pozornost věnuje použití zbraní hromadného ničení k zabezpečení úspěchu útočného boje, z nich pak zvláště zbraní atomových. Každý úder atomovými zbraněmi, má-li být efektivně využit jejich účinků, musí být pečlivě vyhodnocen. Při útočném boji v horském a zalesněném terénu musí se pečlivě uvážit, jak vlastní údery atomových zbraní umožní rychlý postup vlastních vojsk. Atomových zbraní se bude používat tam, kde nepůsobí rozsáhlé zátarasy, které by postup vlastních vojsk podstatně ztížily a zpomalily, nebo do takových prostorů, které přes rozsáhlé závaly umožní široký manévry. Vzhledem k tomu, že strukturu obranného systému budou tvořit jednotlivá ohniska odporu přehrazující důležité přechody a průsmyky, bude se používat většinou atomových zbraní o malé kilotonáži a klasických zbraní (dělostřelectva a letectva).

Při plánování útočného boje v horském a zalesněném terénu musí být věnována proto zvýšená pozornost dovednému sla-

dění atomových úderů s prostředky klasickými.

S jakými potížemi se mohou útočící vojska setkat při odstraňování stromových závalů vzniklých účinky atomových zbraní? Příklad ze cvičení:

Skupina ve složení 1 + 7 odstraňovala stromový zával vytvořený ze vzrostlých smrků o profilu v průměru 30 – 35 cm a hloubce kolem 30 m. Byla zesílena tažným vozidlem k odstraňování uvolněných kmenů z vozovky.

Zával byl odstraněn během 30 minut (což představuje přibližnou normu 60 bm stromového závalu za jednu hodinu), za mrazu –20° při výšce sněhové přikrývky na uvolňované cestě 30 – 40 cm.

Při účincích atomových zbraní bereme v úvahu i charakter porostů. Zvláště obtížné závaly bude představovat les vzrostlý, zatím co závaly v mladých porostech budeme překonávat nepoměrně rychleji. Jaké závaly mohou být vytvořeny na směrech postupu vojsk, bude záviset i na kilotonáži.

Tak např. při vzdušném výbuchu ato-

movou náloží 2 kt vzniknou stromové závaly v tomto rozsahu:

Pásmo úplného ničení: $R = 6 \times 100 = 600$ m; pásmo souvislých závalů $R = 10,9 \times 100 = 1090$ m; pásmo částečných závalů: $R = 14,0 \times 100 = 1400$ m.

Zanedbáme-li pásmo částečných závalů a z pásma úplného ničení počítáme pouze poloviční hodnotu, pak po vzdušném výbuchu atomové zbraně 2 kt budou postupující vojska muset uvolnit stromový zával o celkové hloubce kolem 1600 m, jehož odstranění, nebude-li možno jej obejít, si vyžádá zhruba až 26 hodin.

Budou-li jednotky při odstraňování lesního závalu muset s ohledem na radioaktivní zamoření terénu pracovat v maskách, pak se doba pro uvolnění průchodu v lesním závalu úměrně zvýší, a to nejen vlivem ochranné masky, ale i nutností organizovat směny na pracovištích. Tempo odtařovací práce ztíží i skutečnost, že většina cest v horském terénu vede ve výkopu nebo odkopu, což ztěžuje manévr tažného vozidla.

K ražení průchodu v lesním závalu, vytvořeném účinkem výbuchu atomové zbraně, se bude proto přistupovat v nejkrajnějším případě, nebude-li možno za žádných okolností zataras obejít.

V útočném boji v horském a zalesněném terénu bude hrát proto významnou úlohu cílevědomý a organizovaný průzkum, pečlivě koordinovaný se všemi spolupůsobícími složkami. Rozhodující význam si zde podrží letecký průzkum, který s potřebným časovým předstihem musí získat potřebné podklady nejen o charakteru obrany nepřítele, rozmístění jeho prostředků atomového napadení a záloh, ale i potřebné údaje o podmínkách nejrychlejšího pronikání vpřed. Hustota cest v horském a zalesněném terénu bude zpravidla o $\frac{1}{3}$ až $\frac{1}{2}$ nižší, než tomu je v rovinném terénu, nehledě k tomu, že tyto cesty, pokud jde o jejich propustnost, budou i kvalitativně značně horší. Proto, i když útvary a svazky budou útočit na samostatných, navzájem od sebe oddělených směrech, bude nutné pro každý svazek vyhradit potřebný počet přechodů, odpovídající jeho útočné sestavě, a záložní přechody k zabezpečení

manévru pro případ zatarasení hlavních. Úkolem průzkumu bude získat s potřebným časovým předstihem přehled o všech skutečnostech, které by umožnily obejít vyhrazený přechod v nejkrajším směru. Důkladný a všestranný průzkum je nutný i z toho důvodu, že právě zalesněný terén umožňuje rychle a dobře zamaskovat bojové prostředky s využitím přirozené maskovací kapacity a bez vynaložení značné pracovní síly a velkého množství materiálních prostředků. Rozhodně výhodnější bude útočit podél jednotlivých horských pásem a na náhorních rovinách, než zdolávat jednotlivé hřebeny, přetínající napříč směry postupu útočících vojsk. Útočící vojska se zde setkají s poměrně menším počtem i jiných přirozených překážek, hlavně vodních toků.

K zabezpečení rychlého postupu vojsk přispěje i rychlé a včasné zřizování mostních nebo brodových přepravišť. I když v horském terénu nepůjde zpravidla o zřizování větších přepravišť, přece jen zde jsou některé zvláštnosti. Poněvadž převážná část mostních objektů bude mít snižovanou únosnost, bude nutné je zesílit.

Silniční síť, budeme-li útočit kolmo na směr jednotlivých horských hřebenů, bude se vyznačovat četnými úseky, probíhajícími ve výkopu a v zářezech a přes značně hluboké strže, s poměrně strmými břehy, kde bude mnohdy velmi obtížné zřizovat nízkovodní dřevěné mosty. Zvýší se význam mostů z normovaného materiálu (rozevratelných mostů kovových, které umožní zřizovat přepraviště s velkým rozpětím mostních polí a požadovanou únosností).

Bude nutné se velmi vážně zabývat zabezpečením pohybu bojové a dopravní techniky ve volném terénu. Tento problém nebude obtížný na náhorních planinách, svou roli bude však hrát v horských údolích, která ve většině případů se vyznačují nejen vysokými hladinami spodních vod, ale zvláště rozsáhlými rašelinisti a rozbahněnými úseky. V takových případech bude nutné včas vybavit bojovou a dopravní techniku prostředky pro pohyb v málo únosném a rozbahněném terénu, prostředky pro samovyprošťování a vyprošťovací techniku zařadit i do bojových sestav.